

MILKO VALENT

Coitus reservatus

...midőn a vágy¹ (erősz) úzi a tollat, az irodalmat, illetve a szöveggyártást, saját képe másként látható: mint találka a szövegben, a születő corpus. Találka a szövegben: amikor a test lakozik a testben, a létrejövő test a létrejövő testben (amikor a test kilöki a corpus); a vágy itt pihen, vagy sem, az élvezetben; kielégülten, ha csak félig is, és nem vész bele a gyönyörbe/enyészetbe, mert szándékosan meghosszabbítja hallgatóság-állapotát, amelyben a saját újratermelődését figyeli, tartózkodik a szökéstől a semmibe, a haláltól, megkönnyebbüléstől, ami annyit jelent, hogy a találka még tart: a *coitus reservatus*.

(Milko Valent: *A vágy metamorfózisai* (erotológiai írások))

...azt (csak ama élvezet – megj. M. V.) mondhatja: *sosem mentegőzni, sosem magyarázkodni.*

(Barthes)

A *coitus reservatus*nak (e felettes eljárásnak, a cselekedetek visszafogásának) az irodalmi tevékenységben más élete van, más szerepe annál, mint amelyben az erotikus egyesülés a *valódi hús*nak (emberi, állati hús, a szex és a táplálkozás anyagának), vagy a *képzelt hús*nak (az olvasás és a hallgatás fetiszizált testeinek: a vallásnak, az ideológiának és az elméletnek...) a birtokba vételét jelenti. Itt a *coitus reservatus* fikciós húsba oltja a folyamatosságát: szövegbe/írásba. A fogalomban való jártasság nem jelent végleges egyensúlyt; definitio: korlátozás, ami jó, és nem terheli a teoretikusokat „klasszikus” építkezéssel: a metaszöveg kanonizálásával.

A *coitus reservatus* mint a vágy fortély, gyakorta rafinált eljárás a meghatározott-egyenkéntiben, az állapot cselekedete a maga bevégeztető légkörébe való katasztrófikus behullás előtt (a vágy bevégeztető légkörébe): *gyönyör-halál*. Mindazonáltal átmenetre van szükség kezdet és elenyésztés között. Kivonat: minden test a vágy kielégítésének vágyával él (biofátum): *gyönyör-halál-enyésztet*. Mindig valamin *keresztül* vágyakozunk, a szexen keresztül, a valláson, a művészetben, politikán keresztül...; szem elől tévesztve ezt a *keresztült*, az emberek gyakorta összekeverik az eszközt a céllal: a vágy bevégeztető légkörét összetévesztik a *mediális* égővel. Minden élő – logikája szerint – a *gyönyör-halál* (célja) felé igyekszik; a cél üres hely, nemlét, utópikum! Az úrtól való félelem, s ez az, amire vágyunk, egyidőben feltételezi a mediális és a bevégeztető cseréjét, perverziót (elferdülést): akárha ezt vagy azt szeretném épp, ám valójában az enyészetre vágyom. A félelemből eredő önámítás perverzió. Vágy és félelem: két alapvető érzés, a lény/organizmus strukturális alapváza. Vágy és félelem a vágyottól. A vágy élete, maga az élet, a célhoz való hozzácsokásként zajlik: az élet kicsinyke halálokból áll, az önfeledés folyamatából; például

belefeledkezem az orgazmusba, megfeledkezem célratörésem vágyáról, gondolván majd, hogy csillapultan a gyönyörben, ebben az „átmeneti” ürességben...

Itt észrevétetett a kezdeti és az enyészet közötti átmenet szükségessége. A váagnak hozzá kell szoknia a gyönyör-halál kettősségére emlékeztető helyzetekhez, ezért használja, kihasználja, elhasználja végkimerülésig a *coitus reservatus*: a haláltól való megtartóztatást. Ez a megtartózkodás tett, eljárás, a gyönyörhöz hasonló állapotok nemesítésének folyamata, amelyek valójában előfutárai a gyönyörnek: *öröm és élvezet*.

Amennyiben a vágy úgymond bevégeztető légkörének kérdését kiélezettebben vetem fel, vagyis a halál kérdését, az elméleti képesség csütörtököt mond, élénksége elhomályosul; ellenben/ezalatt a *coitus r.* meghatározásának („jártasság a fogalomban”) a kilátásai nincsenek annyira megrontva. A *coitus reservatus* a tetteknek hatékony ellenőre, felettes tettelennőr, irányító, az elsődleges erotika irányítója (inherens, széttársíthatatlan töltet), valamely eljárás erotikája. A *coitus reservatus* figyellel egyesülő aktus; aktus, amelyik az aktust figyeli belülről. A kibicelés nem menti meg a vágy életét, ám meghosszabbítja azt; a meghosszabbítás viszont az örömteli elégülésben és élvezetben rejlik épp.

Alakzatok/különbségek

A *coitus reservatus* – a testben való találkozás – egyáltalában nem uniformizált, egyéni morfológiával rendelkezik, mert mindegyik testtől külön-külön függ. A különbségek feltűnnek. Például: a felettes eljárás léte/szerepe a „megjelölő folyamatban”; mondjuk, az irodalmi szöveg írása nem azonos a *coitus r.* azon típusával, amelyből – láthatóan – a szó szerkezet ered (nemi egyesülés). Az elméleti és a gyakorlati kutatások lényeges különbséget mutatnak: amikor az erotikus egyesülés *valódi hús* birtokba vételét jelenti, emberi vagy állati hús birtokba vételét nemi vagy táplálkozásbeli² kielégülés céljából, a *coitus reservatus* eltarthat bizonyos ideig – rövid ideig –, ám a vágy koitusztól való visszatartásának véget kell vetni, amint a vágy képtelen kibírni a maga *megtartóztatását* a várható örömtől, illetve élvezettől, s ezzel orgazmikusan kéjhalálába hanyatlik. Ebben a húsos közegeben *coitus reservatusunk* rövid lélegzetű; a szöveg fiktív húsától eltérően a valódi hús „villámgyors” anyag, gyorsan használódik. *Általa* – mint eszköz által – a vágy gyorsan eléri célját, a gyönyör bevégeztetést jelentő légkörét, a halált és az enyészetet. Ezt követően – lassabban és a körülmények sokaságától függően – megkezdődik a vágy feltámadása, ami annak a jele, hogy az ezt megelőző térdre hullás a kis halálok³ egyike volt csupán a halálhoz való hozzászokás folyamatában. A halálhoz, ami végső célja minden vágyszerkezetnek.

A valódi hús jellemzői

Első pillantásra észlelem, hogy ez az *igazi hús* szó szerint fogyasztásra alkalmas. Élő vágy szerkezet ugyanolyan élő vágy szerkezetre vágyik. Megfigyelhetők ugyancsak a vágy és vágytalanság ciklusai (a tespedtségé, illetve telítettségé); a vágy *nemi ciklusokra* oszlik, a nemiség körére, illetve *gasztro-ciklusokra*, a táplálkozás gyomorkörére. Észlelek ritmusokat is: a gasztro-ciklus élénkebb ritmusú, ezért a táplálék elébb van a kellés lajstromában, mint a szex, melynek ciklusa lassúbb. Ám mindkét ciklus esetében a *coitus reservatus* – az élvezettől és az élvezetben levéstől való tartózkodás – különféle „sebességű” lehet,

még hozzá a vágy szubjektumától és a maga sajátos vágy szerkezetétől függő módon. Minden *coitus reservatus* saját szókinccsel rendelkezik, kétségtelenül gazdag szókinccsel. A nemi ciklus *coitus reservatus*ának szókincsét annak kulcsfogalmairól ismerem föl, mint például *erotika*, *előjáték*, *elnyújtás*, míg a *pihenés* fogalma inkább lakásgondokkal, hovatovább magasabb matematikai problémákkal, mindennapi teendőkkkel stb. kapcsolatban fordul elő. Ugyanakkor a gasztró-ciklus *coitus reservatus*ának legjobban az ilyen szintagmákban/szólásokban érhető utol: „ín és ínséges”, „kicsordul a nyál”, „haspártiak örömmámora”...

A különbözőségek nem mosódnak el. A konzumáció/fogyasztás a bevégezhető aktusok hullámzó ciklusához tartozik. Mind a nemi, mind a táplálkozási aktust – tekintet nélkül a beszámított *coitus reservatus*ra – olyan vágy hajtja, amely testen/táplálékon *keresztül* „átmenetileg” csillapítható, az aktus *befejeződik*, ami viszont messze nem így van a *textuális aktus* esetében: a textuális aktus *bevégezhetetlen*! A szöveg fiziológiája szerint az írás aktusa nem ismer nyugvást, vesztést, kis halált vagy enyészetet; ebben a szívhez hasonló, mert az utolsó pillanatig *működik*, amikor is a vágy átszakítja a gyönyör/halál célszalagot. Ámbátor csak hasonló, mert a szív is bevégezhető, mint valódi test a valódi testben (beszélünk a szerző haláláról), ugyanakkor a textuális aktus mindössze a munka, az öröm és élvezet kedvezményeivel bír, végével már nem; a fikatív vagy fikciós hús mindenkor aktualizációra kész, a valódi meg nem. Ennélfogva: a szöveg vége lehetetlen, az irodalmi mű vége lehetetlen, valójában minden művészi „kézjegynek” (zenének, szobrászatnak stb.) a vége lehetetlen; az irodalom történetében még nem született/nincs olyan mű, amelyről bizton megállapíthatnánk a befejezettség tényét, ugyanis mindegyiket még befejezgethetnénk – csak be nem fejezhetnénk, mivel a fikciós húsnak/anyagának természetében rejlik a „végtelen potencialitás” (a nyelvi kimeríthetlenség), miközben a valódi hús lényege a „korlátozott materialitás”. A valódi hús kész meghalni, kész az élvezetet vágní; a fikciós hús viszont csak élve meg öröme kész, csupán azokra az állapotokra, amelyek a gyönyör/halál előjelei.

Imagináris hús

A kiókumlált mócsing, az imagináris hús (Marx: az ember elidegenített lényege) tobzódik a vágy lehetőségeiben. A test és a testek fétis-imagináriumának erotikus magunkévá tétele, legyen az elvont (fogalom: valami, ami), illetve konkrét (saját képmás: mint *az ember például*), mindenképp kívánható, akár a valódi hús magunkévá tétele; a vágy hőfoka az érintett vallás, elmélet, ideológia stb. kidolgozottsági fokától függ. Leszűkítve a területet, mintegy górcső alá helyezve azt, a kereszténység vallásos szubjektuma, amelyikről hadd legyen most szó, lelkesen tiszteli és becsüli, mi több: imádja a fétisül szolgáló testet, szolgálatának tárgyát: az imagináris entitást. A szolgálás, imádat (adoráció)... más-más elnevezései a *coitus reservatus*nak, az istennel való élő barátkozásnak; barátkozás ez az örömben és élvezetben, amelyet a vágy az imagináris húson *keresztül* ér el; a *coitus reservatus* mint felettes eljárás, szabályozza az istennel való találkozás lefolyását; istennel, aki a vágy eszköze, s akinek segítségével a vágy eléri majd a maga célját. A tisztelet és imádat lanygulása, az istennel való egyesülés kifulladás, a koitáció abbamaradása úgynevezett vallásos ekstázissá alakul át (extasis – magunkon kívül lenni, a kis halál állapotában,

a hozzászoktató úrben: ezért az eksztázist lehetetlen fogalmilag meghatározni, kiélesíteni, mintegy „közelebb hozni”).

Tapogatózni tudok csupán: az eksztázis egybecseng a valódi hússal való egyesülés esetén fellépő orgazmussal, ezzel együtt mind élvezetet, mind átmeneti halált jelent. A vallásos eksztázis (minden eksztázis vallásos) egyáltalában nem azonos – miként azt az oktondi, leegyszerűsítő magyarázatok nyújtják – az istennel való egyesüléssel, se holmi misztikus egység állapotával, és az imagináris hús fetiszizált testével sem identikus, hovatovább még a nevével sem; önmagából nézve se ez, se az, tartalmatlan, vagy a tartalmát képtelenség *kifejezni*, ami ugyanaz, mint az előző álláspont.

Amennyiben a vágy nézőpontjából veszem szemügyre a dolgokat, máris gyümölcsözőbb a helyzet: a vallásos eksztázis erotopátiás állapotként mutatkozik meg, klinikai halálként, az átmeneti és hozzászoktató úr stációjaként. Ez az úr abnormális úr, és eltér a „nagy halál” vágyott ürességétől, csenevész helyettese a vágy paradox módon beállított céljának, ami nem zavarta ám a nagy eksztatikusokat, hogy a vallásos eksztázisnak tengernyi lelkesedő oldalt szenteljenek (például Szt. Teréz), leírásokat az imagináris hússal történő koitalás megfogalmazásáról, amelyek szükségszerűen megkerülik az eksztázist, s annak lényegét nem is érintik: az orgazmus, kielégültség, eksztázis átmenetileg üresen hagyott helyeit ugyanúgy lehetlenség artikulálni, akár a gyönyör-halál állandó üres helyeit (a halál *semmi*; az egyetlen igaz gyönyör, tartós eltűnés csak a halál lehet; ha a gyönyörnek vannak színezetei, akkor az öngyilkos halál a természetes halál feltételezettje; honnan származik ennek az ennyire biztos feltételezésnek az előérzete, méghozzá az önkezü halál gyönyörének javára, amikor ezzel együtt még előrejelzése is kimarad a gyönyör természetéről szóló tudásunknak?). Mégis, minden annyira erogén! Hiszen *coitus reservatusunk* minden szférában működésbe lép, ahová beférkőzik.

A megismerés vágyától hajtottan mint ilyen: erogén az imagináris húsnak ez a vizsgálata is; öröm és élvezet kíséri erőfeszítéseit, textuális erőfeszítéseit (a fikciós hús keresi, kutatja az imagináris hús szerkezetét, akárcsak a valódi húsét). A kutakodás metaerotikus tett, az élvezettel mint velejárójával (a metaerotikus erotikája), kiváltképp azért, mert nem terheli a logikai ellentmondások elkerülésének kényszere, amely kényszer – amennyiben engednek neki – rendszerint csökkenti a fikciós élvezetet. Amennyiben bátrabban (több élvezettel) veszek bele ebbe a kitérőbe/kanyarláncba és a szembefutó állításokba, látom, hogy a metaerotikus kutatás már előre mentesített az ilyesfajta kíváncsól, merthogy a *haladás* a végzetes célja felé száguldó vágy eszközeiben tapasztalható: az eszközök önnön kísérő jelenségei gyanánt éppen az örömteli és élvezeti állapotok jeleit sugározzák, amely állapotok lényegi mivoltukban nem rendelkeznek a *logikai rendszerezés* lehetőségével (az élvezet nem logikus, bár nem értelmetlen, mindig megvan neki a *saját* partikuláris értelme).

A metaerotikus mozgás ily módon az öröm és élvezet vizsgálatát szolgálja, a vágy termékeinek kutatását; természetüknél fogva ezek az eredmények lehetővé teszik a kutatás számára – amelyik mind imagináris, mind fikciós örömet szerez jómagának –, hogy az imagináris és a valódi hús élvezetét adalék örömmel fűszerezze, mert azokat a vágy folyton-folyvást kitermeli: a termelés aspektusa nem kikerülhető. A termelés: mindazon eljárások összessége, amelyek az örömkön és élvezeteken át a gyönyörhöz/halálhoz röpitenek. A kitermeltben található az élv/öröm. A metaerotikus (az *az élvezetről* szóló va-

lami) kutatás nem túlzottul tudós léggörű, mert ő maga az élvezet; illogikus, ám átgondolt állapot, a vágy módján megfontolt, s az elterjedt véleménnyel szemben nem kizárólag affektus, azaz forró helyzet: az átváltozások ismerik a hűvös vágyakozást is, amelyek kétségkívül olyan örömteliek, akár a forrók. Így például a metaerotikus hidege a vallási szubjektum adorációinak melegét vizsgálja, amely adorációk az erogén imagináris húson tenyésznek és pusztulnak. Hogyan is működik ez a paradox detekció? Biztosan nem a mindennapi pozitivista diszkurzivitás módján (diszkurzív pseudo-pseudo)! Sokak számára eretnek jelszót hangoztat: hidegen és élvezettel! Hogyan hat ez akkor, amikor holmi vallási hot-dogról van szó, az imagináris húson mintegy *keresztül* fröccsentett vágyról? Hát, nem hat tudományosan, amennyiben ez egyáltalán mérhető az adott „problematika” szemszögéből („tudományosak vagyunk a kifinomultság hiányában” – Barthes). Vegyük szemügyre *ezt*, besorolva ide az iménti, fejezetünk elején említett metaerotikus változatot az adorációról, meg a vallásos szubjektumról. Az adoráció, mondjuk, erotikus magunkévá tétele az imagináris húsnak, az istennel való egyesülés vágyott jelenete, a fétis-test építése; ugyanakkor az a belőle következő eljárások gyülekezőhelye is, főtett, irányadó felettes cselekedet, *coitus reservatus*, amelyik *visszatartván* az akciót, pásztori gyülekezetet tart, randevút hoz össze a mindenhatóval, vallásos egyesülésre szólít, irányítja az imádatot (liturgikus eljárások). Jellegzetességek: irányultság, hit, kitartás, kizárólagosság, kritikátlanosság, a vallás nagy hőfokú vágyottsága; a *coitus reservatus* mint istenvágyon keresztül szerveződő tisztelete a végvágynak, gyengéd visszafogottságokat ringat az ekstázis előtt (hozzászoktató halálok, kis halálok), a vallásos szubjektum religiózus elégedettségét dédelgeti, amely szubjektum örömmel, vággyal – vallomásra készen, akár Ágoston – szubjektivitását a mindenható felé nyújtja (az imagináris hús felé, amelyet részben a saját szubjektumából teremtett), cserébe adja az önmagával, illetve a világgal való megbékülés ábrándjáért; az ábránd eme vágya, e vágybéli képszerűsége pedig mindössze elodázása az ekstázisnak, vagy a nagy halálnak. Teli élvezettel a nyugalmas halogatás; viszont a halasztás/nyugalom gyakorta nem zárja ki a nagyon is nyüzsgő tevékenységi formákat: klerikalizmust, nacionalizmust pl., nem zárja ki az utóbbi esetét, ahol a vallás révén megnyilatkozó vágy keveredik a politikán keresztül megnyilatkozóval: a szubjektum belehaveredése ez a vallás-politika (*v*)*ágyába* (középerős szójáték részemről – a ford. megj.!), a vágy elnyújtózasaként jelenik meg! Egészen biztos, jól kivehető, akárha maga a kifinomultság mutatná, hogy ez a belesimulás a szubjektum számára koitális örömmel bír, az egyesülés élvezetével szolgál, ami nincs egymást kizáró ellentétben az önsanyargatás megnyilvánulásaival, böjttel, vezekléssel és egyebekkel, mindennel, ami az istenszolgálat eszköztárába tartozik (az ön-istenimádatéba, így végeredményben egy önös istenébe); hagyományosan az élvezet negatív aspektusairól szólhatnánk, *negatív élvezetről* beszélhetnénk, azonban ez rögvést lehetlenné válik, amint kívánatosnak találjuk a vágyat: menet közben a vágy élvezetet nyújt, méghozzá logikai oppozíciók és relációk nélkül; „az élvezet vak” ferdít, erősen ferdítő állítás, mert mindjárt negatívumot sugall, szemben például az „ezerszemű bölcsességgel”, ami ezzel együtt pozitív stb. Jobb azt mondani, hogy az élvezet átmeneti állapot a vég felé, előhírnöke annak, a gyönyörben való elenyésztés szimulátora, „irracionális” állapot (az összes állapot az), az *abszurd-alakzatok* egyike. Leginkább *dinamikus* állapotnak tűnik, az *önzés* kavargó masszájának, amelyben minden lehetséges; az élv mindig önelégült, mindig igaza van, mindig önmagára irányul, szétválaszthatatlan össz-

hangban áll saját magával, ütköztethetetlen, se pozitív, se negatív: így a pornográfia, vérfertőzés, vallási téboly egyszerűen nem létezik. Lehetséges az élvezetek különféle típusainak ütköztetése: az élvezet, amelyik a nem-vérfertőzés jellemvonását tulajdonítja magának, a túlnyomórészt szerzett normalitását (többség – tényleg nyomós ok ama „pozitívra”!), elutasítja a hasonfajta, ugyanezzel a jellemvonással nem rendelkező, következtetésképp negatív élvezetet; ezek az ütközések a jelenség szintjén észlelhetők, és nem az élvezet szintjén; a jelenségek pedig társadalmi-gazdasági termékek, amelyek hajlamosak a kölcsönhatás dialektikájára, a relativitáséra, a „normalitáséra” és a „nem-normalitáséra”... így például a vérfertőzés társadalmi-gazdasági, ennél fogva politikai termék. Önmagába véve az élvezet apolitikus, önmagával igazolt; ő *tényleg* elég és jó önmagának, vagy ami még nagyobb paradoxon: minden kísérlet a fogalmi meghatározására célt téveszt, megkerüli mintegy, merthogy – ne feledjük – az élvezet csupán átmeneti állapot a halál előtt, a halál heroldja, utolérhetetlen, akárcsak jómagá, radikálisan önmagáé. Az élvezet kéjesen abszurd, tehát leírhatatlan. A *coitus reservatus* az ő döntőbírója, ügyes arbiterje az őt létre hívó és fenntartó eljárásoknak, találka a valódi, az imagináris vagy fikciós húsban. Az elmondottakat az élvezeti példák látszanak alátámasztani. Valódi hús (szexuális aspektus): Ödipusz és Iokaszté mindentől *függetlenül* élvez; vágyakozó húsuk nem tud semmiről, csak önmagáról (ez a hely felettébb alkalmas Freud kritikájára). A hús nem ismeri fel a politikai nüanszokat, amilyenek a nem, a természetellenesség, a vérfertőzés: nemi aktus a vérrokonnal, szegényhozás, család, apaság...; a hús mindössze azt a hússzerűt különbözteti meg: azt a hájfodrosat, meleget, puhát, keményet, feszeset, girheset, töltöttet, hajlékonyat, sikamlósat... az ilyen adatokat szereti és érti, vágyva rájuk élvezi; a húsnak nincs szüksége lélekelemzésre. Az ödipuszi hús és az iokasztéi X-húsként és Y-húsként élvez, mint férfi/női hús: annyit tudnak épp, hogy férfi és nő; „Ödipusz” és „Iokaszté” szexuálisan/erotikusan addig élvez, amíg bele nem keveredik viszonyukba a *tragikus* jelleg, szóval amíg bele nem keverednek a *politika*iba; amíg Ödipusszá és Iokasztévá nem lesznek, anya és fia gyanánt *felismerhetővé* a család politikai kódjában, ezzel együtt az államéban is, amelyik a maga természeténél fogva represszív, méghozzá minden irányban, különösképp a nemiség felé. „Ödipusz” és „Iokaszté” mindaddig élvez, míg *megtudják az igazságot*. Vajon a hús igazságát-e? Egészében nem, mert azt ismerték régebbiről mint az élvezet igazságát, mint a hús erogén területét. Akkor hát? Rá kell döbenniük a *politikai igazságra*, miszerint emberi hús egyszerűen nem is létezik, férfi/női hús mint olyan nincs, hanem létezik *anyai*, és létezik *gyermeki* hús; rádöbbennek arra a társadalmi-gazdasági, hovatovább politikai igazságra, melynek értelmében van *tiltott* hús, rokonvérrel fertőzött, incesztuózus, illetve hát ilyen fajta hús. Politikai szubjektumként Ödipusz és Iokaszté talán fel is fogja ezt, azonban hús-vér szexuális „szubjektum” gyanánt „Ödipusz” és „Iokaszté” (X-hús és Y-hús) képtelen ugyanerre, ennyiben tényleg *tragikus hősök*, nem csak Szophoklészé, hanem a *Civilizációé* is; hősök, akiket az úgynevezett sors ostoroz, még inkább a politikai végzet kerget: a *represszív fátum*. A hús nem foghatja föl a tilalmat, mivel olyan helyen van, ahol a vágy élvezetet termel, a gyönyör/halál szimulációját; a hús a halál helye, a halál viszont nem ért semmit, föl nem fog semmit, a saját vágját kivéve, amely vágy meg a saját hús általi enyészését vágyja. A valódi hús ugyan rendelkezik információval a tilalomról, ám ez az esetek sokaságában (ihol az incesztus hasadéka) mégsem szüneti vágyakozását, képzelgését, hogy húsosan valóságos legyen, más nem, leg-

alább a *helyettes zónában* (maszturbáció).⁴ A kibontás mintegy kínálja a leszögezést: az Ödipusz-komplexus jellegzetesen politikai probléma, akárcsak sok más „komplexus”, a probléma *megoldása* pedig sokkalta inkább az emberi szabadság és a világforradalom (még halvány és megbízhatatlan szimptomák), mintsem a klasszikus pszichoanalízis és az állami léleg Gondozás kérdése; az antipszichiátria nem lehet megoldás, mindössze tán az első lépés a pszichiátria elhalása felé, miként azt D. Laing, illetve a Kingsley Hall közössége is megmutatta. Valós megoldásnak pontosan az állam elhalása mutatkozik, az ideológiai, tkp. politikai vágyakozás szóban forgó testrészének elsatnyulása; teljes leszáradásával eltűnik mind a pszichiátria, mind az antipszichiátria. Ugyancsak eltűnik az Ödipusz-komplexus, mert nem lesz rá mód, hogy a *Fű* politikai fogalma sóvárogjon az *Any* politikai fogalma után (a fogalmak az imagináris húsban *vágy*nak egymásra: vallás, teória, politika..., és nem a valódiiban), hanem az lesz, hogy majd az X-hús vágyik az Y-húsrá, tulajdonképpen a férfi vágyja a nőt, s fordítva. A testek attribúciója nem lehet politikai, inkább a valódi húsból eredő: anya, lusta, szülő, ezek politikai, míg a férfi, nő, gyümölcs, fajtermelő a valódi hús attribútumai. A nem-szabadság jele, amikor az imagináris hús határozza/jelöli meg a valódi hús „igazságát”. Valójában itt két különféle élvezet ütközéséről van szó: a politikai és a szexuális élvezetek konfliktusáról, amelyek közül az első az *elfojtás*, a másik pedig a *felszabadítás* cselekedetében leli meg létének értelmét; ellentmondásos, hogy az imagináris hús (az elidegenített emberi lényeg) kiszorítja a valódi húst (a létezés testi formáját). A *valódi hús* paradoxona (szexuális aspektus), amiről itt röviden szóltam, ugyanazon valódi hús *táplálkozási* aspektusának a paradoxonával folytatódik. Mindaz, amit enni lehet: *kenyér*, a befalható szinonimája. Ismét ez van, akárcsak a szexuális aspektusban, ám messzemenően komolyabb következményekkel, mint azt általában vélik; az evésben jelentkező öröm disztribúciója komolyan veszélyeztetett a táplálkozás igazságának politikai szemlélete által; a politikai élvezet minden kétséget kizáróan itt is előnyben részesül: az imagináris hús *mímeli* a valódit. A gasztró-ciklus „igazsága”, azaz a mindennapi táplálkozás, a *politikai* (kategória) igazságaként jelenik meg, még mellé az Észak-Dél, a jóllakottak-éhezők relációjában. A föld bővelkedik olyan vidékekben, ahol a *coitus reservatus* valósággal lehetetlen: az eljárások eljárása nem léphet működésbe mindaddig, amíg a táplálkozás eljárása/tette lehetetlen; léteznek viszont vidékek, ahol a *c. r.* tiszta perverziónak számít, mivel tiszta szükségből indított/indított: élelemhez jutni egyet jelent a lassú rágással, visszafogottan, csaknem nyugodtan, hogy az a *kevés* és elégtelen meghosszabbodjék, ám a szükség módján, ami viszont pervertált *coitus reservatus*, merthogy a *c. reservatus* a szabad választás cselekedete, tudatos, nem pedig ösztönös visszafogottság a magáévá tevő egyesülésben. A szűkösből való kényszerű élvezkedést, a halál előtti kétségbeesett élvezetet nem kellene összekeverni az *askézis*ből származó élvezettel. Az asketizmus, a lemondás rendszere csupán látszólagos tagadása az élvezetnek; csak a pusztá lemondás, az absztinencia, amely számára lényeges az askézis, nyújt intenzív élvezetet. Itt a *coitus r.* jelentős feladatnak örvend, kiváltképp a keresztyén vallás imagináris húsának a felségterületén, ahol az askézist erénynek tekintik: a vágy fondorlata: miként is juthatna minél több kis halálhoz az élvezetekről való lemondás élvezetének segítségével. A vágy mint fondorlat. Élvezetek. A vágy típusainak és alakzatainak, a vágytesteknek színes változatossága. Ingyenc-testek: Péter és Pál apostolé, Ágostoné, Pascalé,

Kanté, Sztáliné, Hitleré, Joyce-é és másoké. A gyönyör/halál vágyának minő gazdagsága. *Coitus reservatus* – aktus, működésben.

Fikciós hús (coitus a szövegben)

Röpke kivonatosítása a felhalmozott bő anyagnak segít sikeresebben elosztani a soron következő energiáit:

– A *coitus reservatus* a tettek szabályozásának hatékony eszköze, regulatív felettes eljárás, egyes cselekedetek primór erotikájának irányítója; aktus az aktus szemlélésében; találka a testben...

– Az eltérések felszínre kerülnek. Példának okáért: a felettes eljárás szerepe/élete a „megjelölő folyamatban”, mint amilyen az irodalmi szöveg létrehozása, nem azonos a *coitus r.* azon típusával, ahonnan az összetétel látszólag ered (nemi egyesülés). Mind az elméleti, mind a gyakorlati kutatások lényeges különbségre jutnak: amikor az erotikus egyesülés a *valódi hús* birtokba vételét jelenti, állati vagy emberi húst szex vagy táplálkozás céljából, a *coitus reservatus* eltarthat bizonyos ideig – rövid ideig –, hanem a vágy koitális megtartóztatása felszámolható abban a pillanatban, amint maga a vágy képtelen tovább *kibírni* a saját *visszafogottságát* kéjben és élvben, azzal orgazmikusan a gyönyör-halálba zuhan. Ebben a húsos környezetben a *coitus reservatus* rövid lélegzetű; a szöveg fikciós húsától eltérően a valódi hús, bomló anyag, gyorsan elfogy; általa – mint eszköz által – a vágy gyorsan a saját céljára tör: eléri a gyönyör bevégezetettségét jelentő légkörét, a halálét és az enyészetét. Ezt követően – már lassabban és számtalan körülménytől függően – megtörténik a vágy feltámadása, ami annak jele, hogy az iménti elenyésztés a kis halálok egyike volt csupán a halálhoz való hozzászokás útján: a minden vágyszerkezet utolsó állomásához való hozzászokásán...

– A különbségek nem mosódnak el. A konzumáció/fogyasztás a bevégezhető aktusok hullámzó ciklusához tartozik. Mind a nemi, mind a táplálkozási aktust – tekintet nélkül a beszámított *coitus reservatusra* – olyan vágy hajtja, amely testen/táplálékon *keresztül* „átmenetileg” csillapítható, az aktus *befejeződik*, ami viszont nem így van a *textuális aktus* esetében: a textuális aktus *bevégezhetetlen!* A szöveg fiziológiája szerint az írás aktusa nem ismer megnyugvást, veszítést, kis halált vagy enyészetet... (...) ugyanakkor a textuális aktus mindössze a munka, az öröm és élvezet kedvezményes jegyével bír, végutazásával már nem; a fikciós hús mindenkor aktualizációra kész, a valódi meg nem. Ennélfogva: a szöveg vége lehetetlen, az irodalmi mű vége lehetetlen, valójában minden művészi „kézjegyek” (zenének, szobrászatnak stb.) vége lehetetlen...

– A fikciós hús/anyag természetében rejlik a „végtelen potencialitás” (a nyelvi kimeríthetlenség), miközben a valódi hús lényege a „korlátozott materialitás”. A valódi hús kész meghalni, kész az élvezetet vágni; a fikciós hús viszont csak élve meg öröme hajlik, csupán azokra az állapotokra, amelyek a gyönyör/halál előjelei.

Fikciós hús, szöveg, szöveg a szövegről: szöveg és szövegírás elmélete nem halhat meg, nem olvadhat el és szívódhat fel önnön gyönyörében, miként azt a valódi vagy az imagináris hús teheti. A vágy márpedig a múlandó/halandó hús feltételezője: a szubjektum – ebben az esetben az, aki ír – nem képes a halhatatlanság, illetve a halhatatlan fikciós testen *keresztül* megállapodni a semmiben. Az írók, valódi testek, jönnek és mennek, a szöveg viszont megmarad, mint befejezetlen szöveg, amely a vágyhoz hűtlen anyagból készült.

A vágy, ez a szövegen keresztül pedálozó erősz, a fikciósba ojtott kíváncsi arra ítéltetett, hogy gyönyör nélkül maradjon az öröm és élvezet „kedvezményével”. Amidőn a vágy, lévén a fikciósban, kivéve a testiben (az írás és a szöveg testszerűsége), ugyancsak az ésszel felfoghatóban, a vágy birtokába kerül annak a felismerésnek, hogy milyen jellegű testben találta magát (határtalan potencialitás, nyelvi kimeríthetlenség), gyűlölni kezdi a talmi folytonosságot, például az irodalmi realizmust, amelyik minduntalan megkönyékezte a politikai szférából (imagináris hús). A szövegben, a szöveggel és általa – megvetéssel, ugyanakkor zavartalanul – sorjázza a formákat, a fikciós anyag/nyelv formáit. Az ilyesfajta gyakorlatban a *coitus reservatus* nem rendelkezik a gyönyörtől való *megtartóztatás* funkciójával, lehetetlen elérni, inkább a saját szövegvezetésének *erősítésén* munkálkodik: öröm és élvezet. Koitusz a szövegben, koitusz a szövegről.

A vágy, amelyik nem találja helyét: tragikus vágy. Az író viszont tragikomikus figura; valódi véges hús – halandó és boldog –, benne a fikciósban és halhatatlanban; olyan személy, író erősz, kinek vágya csak az álságot éri el: a gyönyörhöz hasonló állapotokat: örömet és élvezetet, a lezülles nüansait...

Hogy egyetlen tárgy sincs szakadatlanul viszonyban a vággyal, ezt Lacan állapította meg analitikus nyugalommal de Sade márkival kapcsolatban. Barthes erre úgy válaszolt, hogy az író számára mégis létezik olyan tárgy, s hogy az nem a nyelv (mint *le langage*), hanem a nyelv (mint *la langue*), anyanyelv, amellyel az író játszadozik, akár a saját anyukája testével. Lacan ez utóbbit nem észleli, mert csak valódi húsrá gondol, fogyóra és halandóra, ahol a tárgyból elfogy a vágy, majd újjáéled, majd megint, egészen a végső nagy halálig. Nem látja a fikciós hús/anyag – Barthes-nál az anyanyelv – természetét, amely a határtalan potencialitás kirághatatlan fegyházában vasmarokkal és örökre, halhatatlanul fogva tartja vágynak tárgyát: a szöveget; egyidőben közel és távol, attól függően, melyik fokára hágtott a vágy: az öröme, vagy az élvezetére. Meg kell különböztetni de Sade szövegének *világát*, a szocio-lingvisztikus terméket/referenciális szintet, a világot, amelyben valódi testek vágnak valódi húsrá, s amelyben a vágy bizonyos időre alább is hagyhat, tehát a tárgyak egyike sincs szüntelen kapcsolatban a vággyal, el kell vonatkoztatnunk ezt a világot de Sade-nak és tárgyának vágyképétől, a szövegtől, fikciós hústól, az erotogén befejezhetetlenségtől, amelyben minden író vágya él – mint örömben és élvezetben egyaránt tragikomikus baklövés. Barthes édesanyja, ez a gonosz ringyó, sorra szüli örök diákjait: a szövegeket. Könyvek: örök fikciós padkoptatók.

Párázás a szöveggel. A fikciós hússal, a textussal (az írás testével) való bujálkodás, amelyik átugrálja a folyamatos szövegírást, folyton melléje csúszik a gyönyörnek: az írás képtelen az orgazmusra. A struktúrák struktúrája, az irodalom, az erősz felemelkedésében struktúrál; a *coitus reservatus* irányt szab az anyaggal (nyelvvel) való érintkezésnek, ezzel a felettebb érzékeny anyaggal való találkozásnak, amelyik két szinten is kecsgetető lehetőséget mutatja a párázásnak: *fikciós szinten*, irodalmi mű alkotása/termelése, illetve *mediális szinten* (amelyik a megtermelt jelentéseket továbbítja). Utóbbit alig érintjük; vele a nyelvészet foglalkozik kizárólag, méghozzá úgy, hogy a nyelv csak mint kommunikációs eszköz izgatja. Bennünket, az írás és a szöveg elméletének képviselőit, a nyelv mint a fikciósság tere és húsa érdekel, térként, amelyiket az író vágya átölel, s térként, amelyik valójában transzcendálja a kommunikációt. A kommunikáció nem is az elsődleges fikciósság, hanem a másodlagosé. A primőr fikcióssága – kiváltképp azé, amelyik ellenszegül a lát-

szólagos, azaz imagináris/politikai folyamatosságnak – a saját leghatározottabb követelése köré tömörül: a *nárcizmus* (mint a termelés autoerotikus gesztusa: a vágy szigorúságban és tragikusságban leledző, örömben és élvezetben megmutatkozó lenyomata) köré. A nárcizmus lenyomatai a szövegben, az írás örökéletű testében, elsősorban önmagukról és önnön fejlődésükről árulkodnak, tettek (hovatovább cselekedetek és eljárások – a ford. kínálata!) általi létrejöttükről regélnek, s csak ezt követően utalnak arra a jelöltre, amelyikről a szöveg révén történő közlés szól.

Ezeket a textusokat a metanyelv képtelen felölelni, rendszerezni; elcsusszan mellettük, alattuk, megkerüli őket, mert ezek a látszólagos folyamatosság ellenében létrehozott szövegek. A kontinuitás rendre veszít a diszkontinuitással szemben, azonban csak a történelmi perspektívában: minden jelenidejűség, a jelen lenyűgöző folyamatossága mindig is tudta, illetve tudja, hogyan járna túl a diszkontinuáló szöveg eszén: vagy a textus, vagy a jelölő, tehát a textor betiltásával.

Az erogénnek nem létezik ortográfiája. A legjobban ismeri ezt az egyesülés, a jelölő fondorlatos gesztualitása, a textuális *coitus reservatus*, amelyik a tettek egybehangelésével fokozza az élvezetet, az írás tragikusságát. Minden (nyelv-anyag) erogén, egyben anortografikus, szívbéli, helyesírást mellőző a fikciós, továbbá a teremtő erősz utáni vágyakozásban. A nárcizmus az írásbeliség terjesztésének fényes nappali erőfeszítése. Az írók autoerotikus igyekezeteikkel írásbeliesítik az erotogén anyagot a szövegen keresztül, amelyik előtte teljesen nyers: helyesírástalan az irodalmiasítási beavatkozás előtt, esetleg szófukar. Az irodalom gyártja a helyesírásokat, ám aligha erotikus használatra: erre a célra a literatúra helyesírás nélküli, autochton és befejezhetetlen műveket bocsát ki magából.

Az egyesülés második fejezete: az olvasó és a szöveg közösülése, a leírtak utáni írás, a termékeny vagy erotikus olvasás. A „befejezett” művet az olvasó vágyában újraértelmezi, mintegy új értelemmel ellátva „befejezi”: a szöveg sajátos olvasói rezsemantizációja ez. Minden olvasó hozzáadja a maga „értelmi többletét”; a szöveg, amely lehetővé teszi az ilyen értelmi bővítéseket, gazdag átjelölések keresztüztében edződöttnek tekintett, helyesírástalannak és diszkontinuálónak, egyben poliszigifikánsnak, többértelműnek a denotációk és konnotációk játékában. Ami nem jelenti azt, hogy az ilyen mű kész kavarodás; burjánzó gazdagságában az *üzeneten keresztül* (információs felszín) *továbbítja* az önmagára emlékeztető mechanizmusoknak a jelölő logikáját: utóbbi nem ereszti szétfolyni a teljességgel széttartó jelentéseket, a jelöltben pedig tovább tart a poétikai diszkurzus. Az írás és az olvasás, a fikciós egyesülés két fejezete, egymáshoz közeli aktivitás. A szöveg olyan olvasóra vágyik, amelyik ismeri a maga tragédiáját: az olvasás befejezhetetlenségét. Az olvasás aktusa nem végződhet gyönyörben, nem veszhet bele a halálba. *Coitus reservatus*, akár az írásé, tudatában van a szöveg halhatatlan testi mivoltának, a fikciós húsnak, amely a maga mellékterméke gyanánt ontja az örömet és élvezetet, a kimeríthetlenség (vágybéli fáradhatatlanság az erotogénben) azon fátumát, amelyik egyaránt elkísér író és olvasót. Az írás és olvasás kielégíthetetlen: két nimfomániás fejezete ők a fikciós hús végtelen potencialitásának (halhatatlanságának), a nyelv méretében elefantiázisra emlékeztető, sokelemű duzzanatának, amelynek fő jellemzője a leszívhatatlanság, úgyszintén a belőle sugárzó poliszémia. Az írók és olvasók, valódi testek, jönnek és mennek, a textus pedig marad mint befejezetlen (erotogén) szötte az anyagnak, amelyik hűtlenül faképnél hagyja a vágvat. A texturum, a fikciós hús szövődéje, ahol a halál vágya az élvez-

zet tragikus állapotával csalatik meg, tovább folytathatja munkáját: helyettünk folyvást újak és újak érkeznek az élvezetek szét nem szakadt láncában, új szövek futnak be, a fikciós jelleg tragikus hősei két fejezetben: az írás és olvasás hősei. Megszakítatlan közöslésben masíroznak mindenén át.

Erotikus irodalom. Szövegek róla: valamennyien a *valódi* hús iránti vágy különféle típusairól szólnak, amelyik vágy a pillanatnyi/klinikai halálban semmisül meg – az orgazmusban. A beteljesülés előtt persze itt vannak a koitális ingermezők: a *coitus reservatus* elosztja a hús erotikáját (*az erősségi fok beállításával*), ott egyensúlyoz az öröm és élvezet határmezsgyéjén, amíg teheti, majd jön a spriccenő gyönyör, az erotikus tudat veszítése. Megszokott, hogy bár a valódi hús erotogenitását mutatják be akció közben, ezek az úgynevezett erotikus szövegek kísérletet sem tesznek a saját testiségük lehetőségeinek kiaknázására, ennél fogva a fikciós hús ihletadás nélkül tengődik, főképp kontinuálisan; az írás tettének a valós világ (valódi hús) erotologikája diktál, nem pedig a fikciósé: a szó szerinti átvitel sivárít, tekintet nélkül mindazon sok retorikai kacagányra, amelyet az *írnok* illetve meglendíthet, ő, a szexuális elménycségek (erotikus fabulácskák) pózainak buzgó összeírója. Az író, szemben az úgynevezett erotikus irodalom hivatalnoki mentalitásával, ha a valódi hús vágyáról ír is (nemi aspektus), bátor jelölőként lép fel a fikciós húsért való aggodalomban, a szövegért, a művészetért, tehát mindazért való parázásban, ami már kész, megalkottatott, vagy azért, aminek alkotása még folyamatban van; az efféle jelölő fikciós eljárásaival, meg a *coitus r.* segítségével, vad vággyal (gerjedelemmel) *facsgatja* a jelöltet, igény gazdagítva jómagát, illetve azt a másikat – a mediábilist... Az erotikus irodalom mindeddig aligha bővelkedett ilyenekben, lehet, csupán Joyce és Bataille hozhatók fel példának: az *Ulysses* vége például amolyan fikciós „orgazmus” gyanánt is olvasható, ugyanakkor Molly Bloom hús-vér/megálmodott, egybefűzött összes elévezésének retrospektív Orgazmusaként is...

Látható hát: a fikciós halhatatlan, és az erősz mintegy elosztja az élvezet rángásait, a szövegben való szpazmatikus élvezését, amelyet a *coitus reservatus* felerősít, az eljárások eljárása; láthatón ugyancsak: a szöveg képtelen elmenni...

MEGJEGYZÉSEK

- ¹ A szervezet evolúciójával zsigerből/ösztonból (elsődleges kavarek) élénkül a vágy/epedés/erősz mint az épp ezt vagy amaszt akarás buzgárja; a világ szenzációs, nyomot-hagyókkal teli, így mi is ki vagyunk téve a benyomásoknak, illetve fordítva, azok is ki vannak téve nekünk; az elsődleges indíttatás elege, a kultiváló egyenes járás termeli a benyomásokat, majd vágyja ugyanezeket (a vágyakozás fenomenológiája – az erre vagy arra hajlásra szétszalazódó ösztöni). Többek között: az írás vágya, erősz és írás...
- ² Hús a szexben: szó szerint minden hús a holtával együtt (nekrofilia); minden, ami magunkévá tehető. Hús a táplálkozásban: mind ételként értendő, minden, ami megehető (magunkévá /t/ehető)
- ³ A franciák nevezik az orgazmust így: „kis halál”
- ⁴ Lásd ugyanettől a szerzőtől a *Clown* című regényt, kiváltképp az *Ödipusz a kagylón* című fejezetet! Egy részlet magyarul Rajsli Emese fordításában: *EX Symposion*, 1992/október–november, 25–27.